

Temat: Wielkie odkrycia geograficzne

Cele lekcji

1. Uczeń zna:
  - Wymienia najważniejszych odkrywców i daty ich odkryć
  - Znajomość pojęć: astrolabium, karawela,
2. Uczeń potrafi:
  - Zaznacza na mapie trasy podróży odkrywczych Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana
  - Wyjaśnia i omawia przyczyny odkryć geograficznych
  - Wymienia najważniejsze wyprawy odkrywcze w XV i XVI wieku
  - umieszcza w czasie i przestrzeni wyprawy Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana oraz sytuuje w przestrzeni posiadłości kolonialne Portugalii i Hiszpanii.
3. Uczeń rozumie:
  - Znaczenie odkryć geograficznych dla Europejczyków i ludności podbitych
  - Znaczenie tolerancji i poszanowania innych kultur

Metody:

- elementy wykładu,
- praca z mapą,
- praca z tekstem źródłowym (opis bitwy pod Grunwaldem według kroniki Jana Długosza - fragmenty)
- opis
- pokaz
- burza mózgów

Formy pracy:

Indywidualna, zbiorowa

Przebieg lekcji:

Faza wprowadzająca

1. czynności organizacyjno – porządkowe (sprawdzenie obecności)
2. podanie tematu lekcji przekazanie celów lekcji (nauczyciel informuje, na co będzie zwracał uwagę)
3. rekapitulacja wtórna – uczniowie na mapie konturowej świata zamalowują tereny, które Europejczycy znali w średniowieczu.

Faza realizacyjna

1. *Rozmowa nauczająca – jak Europejczycy wyobrażali sobie świat (wsparcie ilustracjami wyobrażeń świata)*
2. *Burza mózgów – co mogło skłonić Europejczyków do wypraw dalekomorskich, jakie warunki trzeba spełnić (przyczyny odkryć geograficznych) – pokaz narzędzi nawigacyjnych i porównanie ich do współczesnych przyrządów*

3. Omówienie wyprawy Krzysztofa Kolumba:
  - a) uczniowie zapoznają się z fragmentami filmu (Kolumb 1492 – rozmowa Kolumba z królem Hiszpanii i jego żoną) – określenie przyczyn odkryć geograficznych
  - b) zaznaczenie na mapie trasy pierwszej wyprawy Kolumba (zamalowanie terenów, które zostały odkryte podczas tej wyprawy)
  - c) praca z tekstem źródłowym (Krzysztof Kolumb o ludności tubylczej) – uczniowie odpowiadają na pytanie, w jaki sposób próbowano zdobyć przychylność ludności tubylczej
  - d) dyskusja na temat znaczenia odkrycia Kolumba (nauczyciel zwraca uwagę, że Krzysztof Kolumb przekonany był, że dotarł do Indii)

4. Omówienie wyprawy Vasco Da Gamy do Indii
  - a) praca z mapą interaktywną – zaznaczenie trasy wyprawy odkrywczej i uczniowie zamalowują na mapie tereny odkryte)
  - b) projekcja fragmentów filmu Vasco Da Gama (pokazanie wyprawy morskiej i momentu przybycia do Indii), Uczniowie zwracają uwagę na różnice kulturowe
  - c) analiza i interpretacja tekstu źródłowego (Odkrycie drogi morskiej do Indii) – uczniowie wskazują, jakie korzyści uzyskali Europejczycy po odkryciu drogi morskiej do Indii
5. Omówienie wyprawy Ferdynanda Magellana dookoła świata
  - a) Praca z mapą interaktywną – zaznaczenie szlaku wyprawy Magellana. Zamalowanie poznanych terenów
  - b) podróż dookoła świata - analiza jej przebiegu na podstawie tekstu: "Antonio Pigafetta o podróży Magellana dookoła świata 1519 -1522".
6. Mapa interaktywna – jak zmieniło się wyobrażenie świata po odkryciach geograficznych

Zadanie domowe:

Dlaczego odkrycia przełomu XV i XVI wieku nazwano „wielkimi odkryciami geograficznymi”.